

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 20. 4. 2022

Za jakých podmínek lze čerpat krátkodobé a dlouhodobé ošetřovné

Potřebujete se postarat o osobu blízkou či svého potomka, kteří onemocněli? Zákon o nemocenském pojištění na takové situace pamatuje a umožňuje čerpat dávky krátkodobého či dlouhodobého ošetřovného. Česká správa sociálního zabezpečení připomíná, kdo a v jakých situacích může ošetřovné čerpat.

Krátkodobé a dlouhodobé ošetřovné jsou dávky ze systému nemocenského pojištění. Podmínkou nároku na obě varianty ošetřovného je, že jste jako zaměstnanci takzvaně nemocensky pojištěni (účastní nemocenského pojištění). Níže si shrneme základní informace o čerpání těchto dávek.

Krátkodobé ošetřovné

Je vám poskytováno, pokud ošetřujete své dítě mladší 10 let, které onemocnělo nebo kterému se stal úraz. V případě nemoci či úrazu staršího dítěte (či starší osoby obecně) náleží ošetřovné, pokud je jeho ošetřování podle ošetřujícího lékaře nezbytné. V obou případech o potřebě ošetřování rozhodne ošetřující lékař. Ošetřovné lze čerpat i v době, kdy musíte pečovat o zdravé dítě mladší 10 let proto, že školské nebo dětské zařízení bylo uzavřeno pro nepředvídatelnou událost (např. z důvodu havárie, epidemie, přírodní katastrofy), dítěti byla nařízena karanténa nebo osoba, která jinak o dítě pečuje, sama onemocněla.

Podmínkou nároku na ošetřovné je také společná domácnost. To neplatí v případě ošetřování nebo péče o:

- vašeho příbuzného v přímé linii,
- vašeho sourozence,
- manžela/manželku,
- registrovaného partnera / registrovanou partnerku,
- rodiče manžela/manželky,
- rodiče registrovaného partnera / registrované partnerky.

OSVČ, která se dobrovolně přihlásila k nemocenskému pojištění, nárok na ošetřovné nevzniká.

Doba, po kterou lze krátkodobé ošetřovné čerpat

Krátkodobé ošetřovné lze čerpat maximálně 9 kalendářních dnů (vyplácí se i za soboty, neděle, svátky). Rodiče se v průběhu těchto 9 dnů mohou v ošetřování jednou vystřídat. Samoživitel, který má v trvalé péči dítě ve věku do 16 let, jež neukončilo povinnou školní docházku, může čerpat ošetřovné až 16 kalendářních dnů.

Dlouhodobé ošetřovné

Dávka vám umožňuje zůstat doma, pokud potřebujete pečovat o člena rodiny, u kterého byla poskytována lůžková péče v rámci hospitalizace alespoň 4 kalendářní dny po sobě jdoucí. Dále se předpokládá, že zdravotní stav ošetřované osoby po propuštění z hospitalizace do domácího prostředí bude nezbytně vyžadovat poskytování dlouhodobé péče po dobu alespoň 30 kalendářních dnů.

Nesmí však přitom jít, řečeno lékařskou terminologií, o akutní lůžkovou péči standardně poskytovanou ošetřované osobě za účelem provedení zdravotních výkonů, které nelze provést ambulantně. To znamená, že důvody k hospitalizaci nesmí být diagnostické, ale léčebné.

Hospitalizace není vyžadována u osoby v inkurabilním neboli nevyléčitelném stavu, který vyžaduje

Přihlaste se k odběru našeho newsletteru a získejte přehled o tom, co vás zajímá.

K odběru novinek se můžete přihlásit přímo na webu:

<https://www.cssz.cz/web/cz/odber-novinek> nebo naskenováním QR kódu:

poskytování paliativní péče a dlouhodobé péče v domácím prostředí. U osoby v nevyлéčitelném stavu rozhodne o potřebě dlouhodobé péče její ošetřující lékař.

Okruh osob, které mohou čerpat dlouhodobé ošetřovné, je poměrně široký. Mohou jimi být příbuzní (např. manželka, dospělý potomek, tchyně, švagr, neteř nebo snacha, druh/družka ošetřované osoby nebo osoba žijící s ošetřovanou osobou v domácnosti). U osob bez přímého příbuzenského vztahu je zákonem stanovena podmínka společného místa trvalého pobytu s osobou, které je poskytována celodenní péče.

U osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) musí být pro nárok na dávku splněna podmínka dobrovolné účasti na nemocenském pojištění alespoň po dobu 3 měsíců předcházejících dni nástupu na dlouhodobé ošetřovné. OSVČ nesmí v době pobírání této dávky osobně vykonávat samostatnou výdělečnou činnost.

Doba, po kterou lze dlouhodobé ošetřovné čerpat

Doba poskytování dávky činí nejdéle 90 kalendářních dnů a začíná prvním dnem vzniku potřeby dlouhodobé péče.

Výše krátkodobého a dlouhodobého ošetřovného

Ošetřovné činí za kalendářní den 60 % redukováného denního vyměřovacího základu. Ošetřovné vyplácí okresní správa sociálního zabezpečení nejpozději do 1 měsíce od data, kdy obdržely kompletní podklady ke zpracování výplaty. Výplata ošetřovného se provádí bankovním převodem na účet nebo poštovní poukázkou na adresu příjemce.

Nejčastější otázky a odpovědi ke krátkodobému ošetřovnému

Kdo vystaví rozhodnutí o potřebě ošetřování otci dítěte, když matka dítěte, která o dítě jinak pečuje, onemocněla nebo byla přijata k poskytnutí lůžkové péče ve zdravotnickém zařízení?

Při onemocnění či přijetí k poskytnutí lůžkové péče ve zdravotnickém zařízení u osoby, která jinak o dítě pečuje, se nárok na dávku uplatňuje tiskopisem *Rozhodnutí o potřebě ošetřování (péče)*, který vystavuje ošetřující lékař osoby, jež onemocněla. Ošetřujícím lékařem se rozumí poskytovatel zdravotních služeb, jehož lékaři poskytují pojištěnci, ošetřované osobě nebo jiné posuzované osobě ambulantní, lůžkovou nebo lázeňskou léčebně rehabilitační péči.

Které tiskopisy použít při uplatnění nároku na ošetřovné v případě vystřídání rodičů při péči o nemocné dítě?

Rodič, jenž ošetřoval člena domácnosti (převzal péči) jako druhý v pořadí, uplatní nárok na ošetřovné tiskopisem *Žádost o ošetřovné osoby, která převzala ošetřování (péči)*, který též obdrží na kterékoliv OSSZ. Na tomto tiskopise vyplní požadované údaje a přiloží *II. díl – Rozhodnutí o ukončení potřeby ošetřování (péče)*, který mu vystaví ošetřující lékař. Tiskopis musí být podepsán i osobou, od níž přebírá ošetřování (péči). Tiskopisy předává zaměstnanec svému zaměstnavateli.

Může ošetřovat babička svého vnuka v případě, že s ním nežije ve společné domácnosti?

Ano, babička má nárok na ošetřovné při péči o svého vnuka, pokud je účastna nemocenského pojištění (vykonává pojištěné zaměstnání).

Může čerpat ošetřovné na dítě v případě jeho nemoci 9 kalendářních dnů matka dítěte a pokračovat na stejné dítě dalších 9 dnů čerpání ošetřovného otec dítěte? Bude mít otec dítěte nárok na dávku ošetřovného?

Nejdelší doba pro čerpání ošetřovného činí 9 kalendářních dnů u zaměstnance, u samoživitele až 16 kalendářních dnů. Podpůrčí doba u ošetřovného začíná od prvního dne potřeby ošetřování nebo péče. Otci tedy v tomto případě nárok na dávku ošetřovného nevznikne, protože podpůrčí doba 9 dnů

Přihlaste se k odběru našeho newsletteru a získejte přehled o tom, co vás zajímá.

K odběru novinek se můžete přihlásit přímo na webu:

<https://www.cssz.cz/web/cz/odber-novinek> nebo naskenováním QR kódu:

ošetřování byla již vyčerpána.

Má matka, která pobírá rodičovský příspěvek a současně vykonává práci v zaměstnání (které je pojištěnou činností), nárok na ošetřovné?

Matka má nárok na ošetřovné, pokud nemůže pracovat v zaměstnání, kde jinak pracuje, z důvodu ošetřování dítěte mladšího 10 let, jehož zdravotní stav z důvodu nemoci nebo úrazu nezbytně vyžaduje ošetřování jinou fyzickou osobou. Pobírání rodičovského příspěvku není překážkou pro nárok na ošetřovné ze zaměstnání, ze kterého dávka náleží.

Jiná osoba (zaměstnanec), např. otec, nemá nárok na ošetřovné z důvodu ošetřování tohoto dítěte nebo péče o něj, jestliže jiná fyzická osoba (ve výše uvedeném případě matka) má z důvodu péče o toto dítě nárok na výplatu peněžitě pomoci v mateřství nebo na rodičovský příspěvek.

Mají nárok na ošetřovné zaměstnanci, kteří pracují na dohodu o provedení práce?

Nemají. Nárok na ošetřovné nevzniká u zaměstnanců činných na základě dohody o pracovní činnosti či dohody o provedení práce.

Nejčastější otázky a odpovědi k dlouhodobému ošetřovnému

Má nárok na dlouhodobé ošetřovné druh/družka ošetřované osoby?

U druhu/družky je podmínkou nároku shodné místo trvalého pobytu s ošetřovanou osobou. Jde-li o cizince, je také nutné shodné místo hlášeného pobytu v České republice nebo obdobného pobytu v cizině, a to po dobu alespoň 3 měsíců bezprostředně předcházejících dni vzniku potřeby dlouhodobé péče nebo dni prvního převzetí této péče.

U osob bez přímého příbuzenského vztahu je zákonem stanovena podmínka společné domácnosti a společného místa trvalého pobytu s osobou, které je poskytována celodenní péče.

Kdy má pojištěnec nárok na další dlouhodobé ošetřovné?

Pojištěnci může vzniknout nárok na další dlouhodobé ošetřovné nejdříve po uplynutí 12 měsíců ode dne, za který měl naposledy při stejné potřebě dlouhodobé péče nárok na výplatu dlouhodobého ošetřovného.

Prodlužuje se podpůrní doba u dlouhodobého ošetřovného o dobu hospitalizace ošetřované osoby?

Podpůrní doba u dlouhodobého ošetřovného začíná prvním dnem vzniku potřeby dlouhodobé péče a končí dnem, ve kterém končí tato potřeba péče. Podpůrní doba však trvá nejdéle 90 kalendářních dnů.

Dlouhodobé ošetřovné se nevyplácí za kalendářní dny, kdy trvala hospitalizace ošetřované osoby, s výjimkou prvního a posledního kalendářního dne hospitalizace. Podpůrní doba se tedy o dobu hospitalizace ošetřované osoby neprodlužuje.

Kolik dnů je nutná doba hospitalizace ošetřované osoby pro nárok na dlouhodobé ošetřovné?

Léčebná péče musí být poskytována alespoň 4 kalendářní dny po sobě jdoucí. Za den hospitalizace se považuje též den přijetí ošetřované osoby do zdravotnického zařízení poskytovatele zdravotních služeb lůžkové péče a den propuštění z takového zařízení.

Přihlaste se k odběru našeho newsletteru a získejte přehled o tom, co vás zajímá.

K odběru novinek se můžete přihlásit přímo na webu:

<https://www.cssz.cz/web/cz/odber-novinek> nebo naskenováním QR kódu:

Hospitalizace není vyžadována u osoby v inkurabilním neboli nevyлéčitelném stavu, který vyžaduje poskytování paliativní péče a dlouhodobé péče v domácím prostředí.

Oddělení komunikace ČSSZ

Přihlaste se k odběru našeho newsletteru a získejte přehled o tom, co vás zajímá.

K odběru novinek se můžete přihlásit přímo na webu:

<https://www.cssz.cz/web/cz/odber-novinek> nebo naskenováním QR kódu:

